

การพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนด้านการอนุรักษ์เรือใบพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยว บริเวณอ่าวละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

Potential Development of Local Sailboat Community Organization for Tourism at Lamae Bay , Lamae-Subdistrict, Lamae District , Chumphon Province

อำนาจ รักษาพล¹ เบญจมาศ ณ ทองแก้ว¹ และชลตรงค์ ทองสง¹

¹สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

E-mail : amnat.mju63@gmail.com Tel. 086-684-0039

บทคัดย่อ

ผลการพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้าน บริเวณเขตพื้นที่อ่าวละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร โดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นและสัมภาษณ์เชิงลึก สมาชิกกลุ่มแกนนำ พบว่า สมาชิกชมรมฯ ส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการอนุรักษ์เรือใบพื้นบ้านละแม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นที่ยึดเหนี่ยวมากขึ้น โดยดำเนินกิจกรรมภายใต้ชื่อ “ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม” และเข้าร่วมเป็นชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร เพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน และกระตุ้นหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุน ด้านงบประมาณ และบุคลากร เข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวกับชุมชนสมาชิกเครือข่ายฯ ส่วนผลการสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในอ่าวละแม โดยแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 4 แหล่งพบว่า ทุกแหล่งมีสถานภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป โดยบ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลูมีศักยภาพสูงสุด มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.87 รองลงมาคือ หาดบ้านแหลมสันติหรือหาดแม่โจ้ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.80 หาดคอเขา และหาดตะวันฉาย มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.60 และ 1.27 ตามลำดับ

Abstract

The study result of potential development of local sailboat community organization for tourism at lamae bay , Lamae-subdistrict, Lamae district , Chumphon province. Collecting data by interview and the brainstorming meetings with local sailboat conservation leaders at Lamae bay community are found that, all the respondents agreed and cited their needs to restore the local sailboats and interested to start the project by creating a community organization by the name “ Lamae sailing boat club” that would facilitate in obtaining support from various external organization and agencies. The most of their needs to developed the local sailboat for tourism resource in the feature. And to cooperate with the “Chumphon CBT network organization” for using tourism as a tool to strengthen the ability of rural community organization that manage tourism resources with the participation of the local people in community network and facilitate

governmental provision of funds and technical support to develop CBT of network members.

The study result revealed that. Regarding to the tourism type in natural setting, the suitable sites for general nature tourism (NT) are found totaling of 4 tourism site in related area from lamae bay. The highest potential tourism site was Tum Kao Plue hot spring with the score of 1.87. The next highest were Maejo university at Chumphon beach , Ko-Kao beach and Tawanchai beach with the potential scores of 1.80 , 1.60 and 1.27 respectively.

Keywords : Local Sailboat Community Organization, Tourism, Lamae Bay and Chumphon Province

1. บทนำ

อ่าวละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร มีทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจ ได้แก่ แนวปะการังที่ยังคงความสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ ห่างจากชายฝั่งระยะทางประมาณ 1-3 กิโลเมตร และหาดทรายที่ทอดตัวยาวจากเหนือจรดใต้ตามแนวชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังปรากฏวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวประมงที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของชาวปักษ์ใต้ ประกอบกับในอดีตพื้นที่อำเภอละแม เคยมีการใช้เรือใบพื้นบ้านกันอย่างแพร่หลายและปัจจุบันยังคงมีผู้มีประสบการณ์การใช้เรือใบ พร้อมทั้งมีความสามารถในการต่อเรือ และทำใบเรือ ทั้งนี้จากผลการศึกษา [1] พบว่าประชาชนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรือใบโบราณจำนวน 21 คน มีความต้องการอย่างยิ่งให้มีการอนุรักษ์เรือใบพื้นบ้าน และต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ดังกล่าวอย่างยิ่ง โดยให้มีหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตน และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติการให้แก่ญาติและประชาชนทั่วไป

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งองค์กรชุมชนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการในการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะในรูปแบบของการส่งเสริมการประกอบอาชีพประมงโดยใช้เรือใบพื้นบ้านเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและลดต้นทุนการผลิต และเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอ่าวละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นโดยการ

สร้างงาน สร้างรายได้ และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า และผลิตภัณฑ์
ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบครบวงจรที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชนในการบริหาร
จัดการด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทเรือใบ
พื้นบ้าน บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม ตำบลละม่อม อำเภอละม่อม จังหวัด
ชุมพร

2.2 เพื่อศึกษาและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอ
ใกล้เคียงเพื่อการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชมรมรักษ์เรือใบ
พื้นบ้านละม่อมอำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร

3. วิธีดำเนินงาน

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการร่วมกันกำหนดรูปแบบการจัดตั้ง
องค์กรชุมชน ร่วมกับสมาชิกภายในชุมชนบริเวณอำเภอละม่อม ตำบล
ละม่อม อำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และ
ฟื้นฟูเรือใบโบราณ พร้อมกับร่วมกันพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น เพื่อรองรับการ
พัฒนาด้านการท่องเที่ยวในอนาคต ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่
และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้กระบวนการวิจัย
ดังนี้

3.1 การศึกษาและกำหนดรูปแบบการจัดตั้งองค์กร
ชุมชนที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบโบราณบริเวณเขต
พื้นที่อำเภอละม่อม ตำบลละม่อม อำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร

ศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของการจัดตั้งชมรม
รักษ์เรือใบโบราณละม่อม ซึ่งมีสมาชิก จำนวน 30 คน ที่อาศัยอยู่ในเขต
พื้นที่อำเภอละม่อม ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 2 3 4 และ 5 ตำบลละม่อม หมู่ที่
6 ตำบลสวนแตง อำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร โดยมีส่วนร่วมคิดและ
ร่วมจัดตั้งองค์กรชุมชน โดยการเชิญประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถ
ในการต่อเรือ ทำใบเรือ ผู้ที่มีความสามารถในการแล่นเรือใบและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ที่อาศัยอยู่บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม และพื้นที่ใกล้เคียง เข้า
มาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันพัฒนาองค์กรชุมชนในการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบโบราณ บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม ซึ่งได้
ปรับปรุงขั้นตอนของกระบวนการ AIC : Appreciation – Influence
– Control [2] คือ

3.1.1 A (Appreciation) คือ การทำให้ทุกคน
ให้การยอมรับและชื่นชมคนอื่นโดยไม่รู้สึก หรือแสดงการต่อต้านหรือ
วิพากษ์วิจารณ์ ทุกคนมีโอกาสแสดงออกอย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้เกิด
“อุดมการณ์ร่วม” ซึ่งได้แก่ สิ่งที่มีงปรารถนาอย่างสูงสุดร่วมกัน

3.1.2 I (Influence) คือ การใช้ความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ของสมาชิกในชุมชนที่มีอยู่ มาช่วยกันกำหนดวิธีการสำคัญ
หรือกลยุทธ์ ที่จะทำให้บรรลุอุดมการณ์ร่วมของกลุ่มที่มาประชุมได้
อย่างดีที่สุด ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะแสดงความคิดเห็น

3.1.3 C (Control) คือ การนำแผนปฏิบัติ
งาน” มาดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการติดตาม
ประเมินผล

3.2 การสำรวจและการประเมินศักยภาพตลอดจนการ
วิเคราะห์ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ
วัฒนธรรม บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม ตำบลละม่อม อำเภอละม่อม
จังหวัดชุมพร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

3.2.1 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
ทำการสำรวจและศึกษาโดยแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
(Evaluation of Tourism Site Potential, ENTSP) [3] เพื่อให้ได้
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ประเภทใด ซึ่งตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
เพื่อบ่งชี้สถานภาพปัจจุบัน ได้จากการตรวจสอบเอกสารและอ้างอิง
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยที่นำมาพิจารณาประกอบด้วย ด้าน
ทรัพยากร ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และการสื่อ
ความหมาย ด้านการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม
ร่วม สรุปแยกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ 1) แหล่งท่องเที่ยว
ประเภทธรรมชาติทั่วไป (NT) จำนวน 15 ตัวชี้วัด 2) แหล่งท่องเที่ยว
ประเภทผจญภัย จำนวน 15 ตัวชี้วัด (AT) และ 3) แหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ จำนวน 18 ตัวชี้วัด (ET) [3]

3.2.2 การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยคณะผู้ศึกษาวิจัย และนักศึกษาศาสนาพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ผ่านการอบรมและฝึกการใช้แบบประเมินสถานภาพแหล่ง
ท่องเที่ยวโดยการให้ค่าคะแนนตามปัจจัยที่กำหนดขึ้น 4 ปัจจัย แล้ว
นำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อบ่งชี้ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวตาม
หลักการ ROS ส่วนการประเมินสถานภาพแหล่งท่องเที่ยวทาง
ธรรมชาติ บุคลากรทุกคนจะให้ค่าคะแนนตามแบบประเมินและเกณฑ์
การประเมินที่คณะผู้ศึกษาออกแบบและจัดทำขึ้น จากนั้นทำการเฉลี่ย
ค่าคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวและตรวจสอบ
ความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้
ไปคำนวณโดยใช้สมการถ่วงน้ำหนัก และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์
เชิงพรรณนาในลำดับต่อไป

4. ผลการศึกษา

4.1 การศึกษาและกำหนดรูปแบบการพัฒนาศักยภาพ
องค์กรชุมชนที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบโบราณ
บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม ตำบลละม่อม อำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร

คณะผู้วิจัยนำแนวคิดทางวิชาการมาปรับใช้เพื่อเป็น
เครื่องมือในการสร้างเงื่อนไขของ “การปฏิบัติการร่วม” ของสมาชิก
ชมรมฯ ประกอบด้วย ประชาชนท้องถิ่นผู้มีความรู้ความสามารถใน
การต่อเรือ ทำใบเรือ ผู้ที่มีความสามารถในการแล่นเรือใบ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
ที่อาศัยอยู่บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม และพื้นที่ใกล้เคียง เข้า
ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนใน
การอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้าน บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละม่อม ผลจาก
การประชุม พบว่า สมาชิกชมรมฯ ส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการ
ขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม
ต่างๆ ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์และ
ส่งเสริมการอนุรักษ์เรือใบพื้นบ้านละม่อม ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้
ผลจากการพิจารณาโดยผ่านมติของที่ประชุม ปรากฏว่า ชื่อองค์กรที่
สมาชิกทุกคนยอมรับ คือ “ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละม่อม” ตั้งอยู่ที่
99 หมู่ที่ 5 ตำบลละม่อม อำเภอละม่อม จังหวัดชุมพร 86170 โดยมี
วัตถุประสงค์ขององค์กร จากการร่วมพิจารณาและลำดับความสำคัญ
ของวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ
สมาชิกที่เข้าร่วมการประชุม ดังนี้ 1) เพื่อเป็นเครื่องมือให้ประชาชน
ภายในท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน 2) เพื่อส่งเสริมการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบโบราณ 3) เพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น 4)
เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล 5) เพื่อส่งเสริมการใช้
พลังงานทดแทน 6) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการกีฬา โดย

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 3 (จังหวัดชุมพร) เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร และเครือข่ายจากภูผาสู่หานที่เป็นที่ปรึกษา

โครงสร้างการทำงาน ประกอบด้วย ประธาน คือ ผู้ใหญ่สุรียา นาคแก้ว รองประธานคนที่ 1 คือนายธราชัย ช่วยศรีธธา รองประธานคนที่ 2 คือ นายอำนาจ แป้นเหลือ เลขาธิการ คือ นายสำเนา คชเดช และนายอำนาจ รักษาพล เจริญญิก คือ ประธานรองประธาน และ เลขานุ ส่วนการคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนแต่ละหมู่ ครอบคลุมอำเภอละแม ประกอบด้วย นายสมพงษ์ เดชแดง (หมู่ที่ 1) นายธรรมบุญ กลั้วไวย (หมู่ที่ 3) นายสำราญ ยมมนา (หมู่ที่ 4) นายพเยาว์ เอี่ยมสำอางค์ (หมู่ที่ 5) และนายอภิชาติ นาคแก้ว (หมู่ที่ 6 : สวนแดง) ส่วนงบประมาณในการดำเนินการองค์กรชุมชน มาจากงบประมาณสองส่วน คือ 1) งบประมาณในการจัดตั้งองค์กรชุมชน : แหล่งงบประมาณได้จากคำสมัครเป็นสมาชิกจำนวนเงิน 100 บาท ต่อปี 2) งบประมาณในการดำเนินงาน : แหล่งงบประมาณได้จากเงินบริจาคจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ และเงินรายได้ที่ได้จากการดำเนินงานภายในองค์กร

ผลการดำเนินงานภายใต้ชื่อ “ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม” ส่งผลให้ได้เข้าร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องนับจากช่วงระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย คือ ตุลาคม พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดงาน “โลกทะเลชุมพร” ครั้งที่ 23 ระหว่างวันที่ 22-26 มีนาคม พ.ศ. 2556 ณ ตำบลปากน้ำชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร สนับสนุนโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชุมพร ซึ่งชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม ร่วมเป็นคณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมเรือใบโบราณ มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบการสาธิตการแข่งเรือใบโบราณ และร่วมพิธีเปิดงาน มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ชมรมฯ และส่งเสริมอัตลักษณ์ของอำเภอละแม ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

2. เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเรือใบโบราณ และร่วมแสดงนิทรรศการ ภายในงานเปิดโลกทะเลละแม ครั้งที่ 12 และ ครั้งที่ 13 ระหว่างวันที่ 11-13 เมษายน พ.ศ. 2555-56 ณ ชายหาดหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร สนับสนุนโดย องค์การบริหารส่วนตำบลละแม

3. เข้าร่วมพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และส่งเสริมชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายฯ ทั้งนี้มีการประชุมและขับเคลื่อนเครือข่ายฯ อย่างต่อเนื่องผ่านรูปแบบการประชุมเครือข่ายฯ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากตัวแทนชุมชนสมาชิกภายในเครือข่ายเป็นอย่างดี พร้อมทั้งนำไปสู่การเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนภายในจังหวัดชุมพรและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อผลักดันให้เกิดการสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับจังหวัดหรือในระดับกลุ่มจังหวัดภายใต้นโยบายและแผนการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

4. ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลผ่านคู่มือการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร “ชุมชนวิถีพอเพียง ชุมพร” จัดพิมพ์โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร

4.2 การสำรวจและการประเมินศักยภาพตลอดจนการวิเคราะห์ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

จากผลการสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมภายในเส้นทางคมนาคมซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในอำเภอละแมระยะทางไม่เกิน 15 กิโลเมตร พิจารณาตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจ และประเมินศักยภาพ ได้แก่ หาดคอเขา หาดตะวันฉาย หาดบ้านแหลมสันติ หรือหาดแม่โจ้-ชุมพร และบ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลู ซึ่งทุกแหล่งมีสภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป โดยบ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลูมีศักยภาพสูงสุด มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.87 (ปานกลาง) รองลงมาคือ หาดบ้านแหลมสันติหรือหาดแม่โจ้ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.80 (ปานกลาง) และหาดคอเขา และหาดตะวันฉาย มีค่าคะแนนเท่ากับ 1.60 และ 1.27 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ดังนั้นหากพิจารณาจากศักยภาพและ การเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอละแม สามารถพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่เกี่ยวได้ตลอดทั้งปีเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวทุกประเภท ได้แก่ นักท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป นักท่องเที่ยวผจญภัย และนักท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ที่มีเวลาตั้งแต่ 2 ถึง 3 วัน หรือกลุ่มเยาวชนที่ต้องการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติศึกษา

ตารางที่ 1 สรุปลักษณะภาพปัจจุบันและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงภายในอำเภอละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

ที่	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	สถานภาพปัจจุบัน	สถานภาพแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน					
			ทรัพยากร	สิ่งอำนวยความสะดวก	ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	การมีส่วนร่วมของชุมชน	คะแนนรวม	ระดับศักยภาพ
1	หาดคอเขา	NT	2.00 (M)	1.60 (L)	1.00 (L)	-	1.60	ต่ำ
2	หาดตะวันฉาย	NT	1.67 (M)	1.00 (L)	1.00 (L)	-	1.27	ต่ำ
3	หาดบ้านแหลมสันติ/ หาดแม่โจ้	NT	2.50 (H)	1.40 (L)	1.25 (L)	-	1.80	ปานกลาง
4	บ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลู	NT	2.00 (M)	2.00 (M)	1.50 (L)	-	1.87	ปานกลาง

หมายเหตุ : L = Low Potential (1.00 – 1.66)

M = Moderate Potential (1.67 – 2.33)

H = High Potential (2.34 – 3.00)

5. สรุป

การจัดตั้งองค์กรชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้าน บริเวณเขตพื้นที่อำเภอละแม พบว่า สมาชิกชมรมฯ ส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการอนุรักษ์เรือใบพื้นบ้านละแม ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น โดยดำเนินกิจกรรมภายใต้ชื่อ “ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม” และเข้าร่วมเป็นชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร เพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและกระตุ้นหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริม สนับสนุน ด้านงบประมาณ และบุคลากร เข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวกับชุมชนสมาชิกเครือข่าย ซึ่งส่งผลให้ได้เข้าร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดงาน “โลกทะเลชุมพร” ครั้งที่ 23 ประจำปี พ.ศ. 2556 และเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันเรือใบโบราณ และร่วมแสดงนิทรรศการ ภายในงานเปิดโลกทะเลละแม ครั้งที่ 12-13 ระหว่างวันที่ 11-13 เมษายน พ.ศ. 2555-2556 และเข้าร่วมเป็นชุมชนสมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร เพื่อผลักดันให้เกิดการสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลผ่านคู่มือการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร “ชุมชนวิถีพอเพียง ชุมพร” จัดพิมพ์โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดชุมพร

ส่วนผลการสำรวจและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในอำเภอละแม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ หาดคอเขา หาดตะวันฉาย หาดบ้านแหลมสันติ หรือหาดแม่โจ้-ชุมพร และบ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลู โดยใช้แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยบ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลูมีศักยภาพสูงสุด รองลงมาคือ

หาดบ้านแหลมสันติหรือหาดแม่โจ้ หาดคอเขา และหาดตะวันฉายตามลำดับ

6. การอ้างอิง

- [1] อำนาจ รักษาพล ชลตรงค์ ทองสง สมพร มีแสงแก้ว และวีรภรณ์ โตศิริ, “การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์เรือใบโบราณ ในเขตพื้นที่อำเภอละแม ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร”, มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร, 2550.
- [2] อีระพงษ์ แก้วหาวงษ์, “กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง : ประชาคม ประชาสังคม”, ขอนแก่น : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนากาารสาธารณสุขมูลฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2543.
- [3] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, “รายงานฉบับสุดท้ายสาระสำคัญประกอบแผนแม่บทเพื่อพัฒนาโครงการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จังหวัดเชียงใหม่”, เสนอต่อ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.). คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ , 2549.
- [4] พจนา สวนศรี, “คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน”, โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ, กรุงเทพฯ, 2546.